

- zavedení decentralizovaného systému řízení slovenských základních a středních škol doplněného o normativní způsob financování,
- zavedení principů a cílů vzdělávání na základě dvojúrovňového systému vzdělávacích programů s posílením úlohy škol při jejich tvorbě,
- zavedení nových způsobů hodnocení kvality ve vzdělávání, včetně vazby na kariérní postup učitelů.

Poznamenejme, že výše uvedené změny jdou ruku v ruce se strategií zvyšování autonomie učitelů základních a středních škol při utváření podoby vzdělávacího procesu. Taková strategie však současně vytváří potřebu posílení přístupů k hodnocení kvality vzdělávání jako nástroje kontroly a zpětné vazby pro decentralizovaný systém řízení (MŠVVS SR 2013, Hajdúková et al. 2012). Vedle toho jsou zdůrazňovány principy posunu zaměření vzdělávacího procesu od znalostí ke kompetencím, posilování možnosti volby podle potřeb a preferencí žáků (srovnej s UNESCO 2012f, Hajdúková et al. 2012, MŠVVS SR 2013).

Jedním ze základních stavebních kamenů reformy slovenského vzdělávacího systému je dvojúrovňový model vzdělávacích programů zavedený novým školským zákonem v roce 2008 (viz *Zákon o výchově a vzdělávání*). První úroveň tohoto modelu je tvořena státním vzdělávacím programem, který je formulován odlišně pro různé typy škol a který vymezuje základní rámec pro tvorbu školních vzdělávacích programů jako druhé úrovně modelu (viz např. MŠVVS SR 2013, Hajdúková et al. 2012). Státní vzdělávací program mimo jiné povinně obsahuje (viz *Zákon o výchově a vzdělávání*, UNESCO 2012f, MŠVVS SR 2013):

- cíle vzdělávacího programu a profil absolventa,
- vzdělávací standardy jako soubor očekávaných znalostí a dovedností žáka po dokončení vzdělávacího programu, a to v rovině kompetencí a znalostí, a jako nástroj pro zajištění kompatibility obsahu výuky škol,
- rámcové učební plány obsahující skladbu předmětů, minimální časovou dotaci a způsob zakončení.

Školní vzdělávací program je formulován na úrovni školy se zohledněním místních specifických podmínek (např. MŠVVS SR 2013). Legislativa formuluje požadavek na soulad školních vzdělávacích programů jednak se zákonem vymezenými principy a cíli vzdělávání a jednak s obsahem příslušného státního vzdělávacího programu. Školní vzdělávací programy ve své podstatě představují dokument pro realizaci výuky, když mimo jiné definují učební plány a osnovy (viz *Zákon o výchově a vzdělávání*, Hajdúková et al. 2012).

Vlastní sledování a hodnocení kvality slovenského vzdělávacího systému probíhá v několika rovinách. Na úrovni žáka jsou využívány jak interní, tak externí formy hodnocení. Interní podoba hodnocení je blíže specifikována v obsahu školních vzdělávacích programů, přičemž probíhá jak ve formativní, tak sumativní podobě s cílem poskytnout zpětnou vazbu žákům, učitelům i rodičům (viz Hajdúková et al. 2012). Hodnocení žáků probíhá slovně i známkou na pětibodové škále v závislosti na škole s tím, že předpokladem postupu do vyššího roku studia je úspěšné zvládnutí všech předmětů (viz UNESCO 2012f, MŠVVS SR 2013). Hajdúková et al. (2012) přitom poukazuje na významné odlišnosti v náročnosti hodnocení mezi školami.

Vedle interního hodnocení žáků jsou v kontextu reformy slovenského vzdělávacího systému základních a středních škol zaváděny nové externí nástroje hodnocení vzdělávacích výsledků žáků na národní úrovni. Za klíčový lze v tomto ohledu považovat následující systém externího testování slovenských žáků (viz UNESCO 2012f, Hajdúková et al. 2012, NÚCEM 2012b):